

Denna rapport är en sammanställning grundad på Utrikesdepartementets bedömningar. Rapporten gör inte anspråk på att ge en fullständig bild av läget för de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer i landet. Information bör också sökas från andra källor.

SINGAPORE – Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer: situationen per den 31 december 2021

I. SAMMANFATTNING

Singapore är en republik med ett parlamentariskt system, men i praktiken kontrollerar regeringspartiet det politiska systemet. Oppositionens möjligheter till politiskt inflytande är begränsade.

Yttrande-, press- och mötesfriheten inskränks i varierande grad. Stora delar av medielandskapet kontrolleras indirekt av regeringen och självcensuren är utbredd bland journalister. De senaste åren har omfattande ny lagstiftning som syftar till att begränsa så kallade falska nyheter och utländskt inflytande över opinionsbildning antagits, vilket begränsat pressfriheten ytterligare. Regeringen har vid flera tillfällen anmält bloggare för förtal och domstolstrots, vilket bidragit till att dämpa debattklimatet. Kritik mot regeringens politik förekommer sällan. Demonstrationer får i praktiken endast äga rum på en för ändamålet avsedd plats, som varit stängd sedan pandemins början.

Singapore är ett ekonomiskt välmående land och BNP per capita är bland den högsta i världen. Levnadsstandarden är överlag hög och utbildning och sjukvård håller mycket god kvalitet. Enligt *Transparency International* är Singapore ett av de minst korrupta länderna i världen.

Regeringen för en aktiv politik för att motverka diskriminering på grund av etnisk härkomst och religionstillhörighet, men det saknas en övergripande anti-diskrimineringslagstiftning som beaktar diskriminering på grund av kön, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Kvinnor missgynnas ekonomiskt och socialt i olika sammanhang och är underrepresenterade i politik och i näringsliv. Våld i hemmet faller under allmän strafflag. Aga av barn är tillåtet, såväl i hemmet som i skolan.

Sexuella handlingar mellan män är förbjudna i lag och kan leda till fängelse. Regeringen har vid flera tillfällen upprepat att lagen kommer att kvarstå, men inte tillämpas aktivt.

Straffpåföljderna är överlag höga och spöstraff används. Dödsstraff utdöms och verkställs. Under 2018 avrättades 13 personer, vilket är det högsta antalet avrättningar på mer än ett årtionde. Inga avrättningar har genomförts 2020 eller 2021. Lagen om inre säkerhet medger frihetsberövanden i flera år utan rättslig prövning med hänvisning till landets säkerhet.

Närmare en miljon migrantarbetare arbetar i Singapore, framför allt inom bygg- och hushållssektorn. Arbets- och levnadsvillkoren för dessa personer är ofta bristfälliga, en situation som förvärrats ytterligare under pandemin. I syfte att minska smittspridningen har migrantarbeters rörelsefrihet inskränkts kraftigt. Undersökningar visar på ökande psykisk ohälsa bland migrantarbetare och bristande arbetsrättsligt skydd.

II. RÄTTSSSTATENS PRINCIPER

Singapores rättssystem baseras på den brittiska rättstraditionen och föreskriver allas likhet inför lagen, oavsett etnisk bakgrund, religion eller trosuppfattning. Rättsväsendet är i princip oberoende från den verkställande makten och fungerar väl. Domstolarnas självständighet har emellertid ifrågasatts i mål med politisk anknytning eller då starka statliga intressen står på spel. Domstolarna har i sådana fall ansetts vara lyhörda för den politiska ledningens signaler. Advokat kåren är självständig i förhållande till myndigheterna.

Sharialag tillämpas för den muslimska delen av befolkningen i familjerättsliga frågor, inklusive i beslut om vårdnad och underhåll i skilsmäsoärenden.

Singapore placerar sig regelmässigt i topp i rankningar som mäter avsaknad av korruption. I *Transparency Internationals* index över upplevd korruption för 2021 hamnar Singapore på plats fyra av 180 granskade stater. Lagen föreskriver hårda straff för korruption och ansvariga myndigheter har långtgående befogenheter att utreda och följa upp korruptionsmisstankar. Statligt anställda tjänstemän är ålagda att redovisa tillgångar och skulder. Alla ministrar måste redogöra för sin finansiella situation för premiärministern. Högre tjänstemäns och ministrars lön är en offentlig uppgift.

I *World Justice Projects* rättsstatsindex för 2020 rankas Singapore på plats 17 av 128 länder.

Rättssäkerhet

Rätten till en rättvis rättegång garanteras i lag. Den rättsliga processen är överlag effektiv och rättssäker och försvarsadvokater ges tid och möjlighet att förbereda och säkerställa ett effektivt försvar.

En anhållen eller häktad person har inte rätt att anlita försvarare eller underrätta sina anhöriga förrän polisutredningen är färdig. Ett system för rättshjälp erbjuds personer som inte själva har råd att anlita juridiskt ombud. Alla som står åtalade för brott som kan leda till dödsstraff erbjuds juridiskt ombud på statens bekostnad. Den anklagade ska betraktas som oskyldig till dess att motsatsen har bevisats, med undantag för drogrelaterade brott, där omvänd presumtion råder. Det finns inga formella skillnader mellan mäns och kvinnors tillgång till rättssystemet.

Singapores shariadomstol dömer i familjerelaterade tvister mellan muslimer i enlighet med sharialagstiftning. Par som gift sig enligt sharialag har endast möjlighet att skilja sig i shariadomstol. Parterna har dock möjlighet att ansöka om att överföra prövningen av underhålls- och vårdnadsfrågor från shariadomstol till allmän domstol. Beslut i shariadomstolar fastställs av de allmänna domstolarna. Överklaganden inom shariasystemet görs till en särskild överklagandeinstans bestående av

tre medlemmar av Singapores Islamiska religiösa råd (MUIS). Rådets beslut kan inte överklagas.

Inga extraordinära domstolar förekommer utöver militärdomstolar för rättskipning för brott av militär personal.

Det saknas en oberoende kommitté för utnämning av domare till bland annat Högsta domstolen. Domare utnämns formellt av presidenten, efter rekommendation från premiärministern. Internationella människorättsorganisationer har påtalat att det mandat ordföranden i Högsta domstolen har att förlänga övriga domares tjänstgöring vid domstolen efter 65 års ålder, riskerar att underminera rättssystemets oberoende.

Straffrihet och ansvarsutkrävande

Det finns inga uppgifter om att staten systematiskt underlåter att beivra vissa brott.

III. DEMOKRATI

De politiska rättigheterna och de politiska institutionerna

Singapore har sedan självständigheten år 1965 styrts av ett och samma parti, *People's Action Party* (PAP). Val till parlamentet ska äga rum vart femte år. Det är obligatoriskt att rösta och den som utan godtagbar ursäkt underlåter att göra det förlorar sin rösträtt i framtida val. Valsystemet bygger på majoritetsval enligt brittisk modell. Singapore har en kombination av en- och flermansvalkretsar.

Reglerna för politisk verksamhet och val till parlamentet begränsar och försvårar oppositionspartiernas möjlighet till politiskt inflytande.

Invändningar mot valsystemet från oppositionen och människorättsorganisationer rör bland annat att gränsdragningar för valdistrikten regelbundet ändras till regeringens fördel. Även systemet med flermansvalkretsar har kritiserats. Dessa kan ha upp till sex representanter och vinnande parti i dessa valkretsar tilldelas samtliga mandat och platser i parlamentet. Detta får som följd att röster på mindre oppositionspartier inte leder till representation i parlamentet. Det måste

finnas minst en kandidat från en etnisk minoritet i gruppvalkretsarna. Det officiella motivet är att underlätta för representation av Singapores etniska minoriteter (främst malajer och indier) i parlamentet, men i praktiken missgynnas oppositionen av systemet. Kritik riktas också mot att Singapore saknar en oberoende valkommission.

I det senaste valet i juli 2020 fick regeringspartiet PAP 61,24 procent av rösterna och erhöll 83 av 93 valbara platser i parlamentet.

Oppositionen fick tolv representanter i parlamentet och blev för första gången någonsin företrädd av två olika partier: *Workers' Party* och *Progress Singapore Party*. Ledaren för *Workers' Party* fick en nyetablerad roll som oppositionsledare. Grundlagen garanterar en plats i parlamentet för minst tolv ledamöter från oppositionen. Två platser innehas av de enskilda oppositionspolitiker som fick flest röster i parlamentsvalet och dessa representerar ingen valkrets. De resterande tio platserna tillföll det största oppositionspartiet *Workers' Party*. Därutöver utser presidenten ett antal så kallade nominerade parlamentsledamöter, i allmänhet företrädare för civilsamhället. Dessa personer saknar rösträtt, men har en viktig roll att spela för att lyfta upp för dem angelägna frågor på den politiska dagordningen.

En positiv utveckling kunde noteras beträffande medias roll under valrörelsen. Den ökade öppenheten visade sig bland annat genom rapportering från oppositionspartiernas valmöten och en livlig debatt på internet och i sociala medier. Detta hade stor betydelse för oppositionens möjlighet att sprida sitt budskap, i synnerhet genom sociala medier.

Andelen kvinnliga parlamentsledamöter uppgår för närvarande till närmare 30 procent. Av regeringens 20 ministrar är tre kvinnor. Halimah Yacob var Singapores första kvinnliga talman när hon tillträdde år 2013.

Presidenten väljs för en mandatperiod om sex år och har en i huvudsak ceremoniell funktion. Inför valet 2017 gjordes tillägg till de kriterier som ska uppfyllas för att en person ska ha möjlighet att kandidera i presidentvalet. I de fall ingen person tillhörande någon av de tre stora etniska grupperna kineser, malajer eller indier innehaft presidentämbetet under de senaste fem mandatperioderna, reserveras posten för någon av

dessa. Detta föranledde att enbart malajer fick kandidera i presidentvalet 2017. Då ingen annan kandidat uppfyllde övriga kriterier utsågs Halimah Yacob till landets president utan att något val ägde rum.

Enligt *The Economist* är Singapore en ”demokrati med anmärkningar” och landet betraktas enligt *Freedom House* som ”delvis fritt”. Bedömningarna grundar sig i huvudsak på att landets valsystem och regelverk möjliggör viss politisk pluralism, samtidigt som möjligheterna för oppositionspartier att få reellt politiskt inflytande är begränsade. Även det faktum att yttrande-, mötes-, och föreningsfriheterna i varierande grad inskränks vägs in i bedömningen.

Det civila samhällets utrymme

Det civila samhället, inklusive ett växande antal människorättsorganisationer, spelar en allt aktivare roll i frågor som rör bland annat kvinnors och migrantarbetares åtnjutande av mänskliga rättigheter, miljöfrågor, rättigheter för personer med funktionsnedsättning och hbtqi-personer. Viss dialog med regeringen förekommer. Under senare år har dock civilsamhällets utrymme att verka krympt.

Nätverket CIVICUS har i sin rankning för 2021 rankat Singapore lägre än förut, från ”obstructed” till ”repressed”, framför allt med hänsyn till ökade inskränkningar i yttrandefriheten de senaste åren. Två lagar har antagits som starkt begränsar civilsamhällets möjlighet att verka fritt: POFMA (*Protection from Online Falsehoods and Manipulation Act*) år 2019 och 2021 FICA (*Foreign Interference Countermeasures Act*). Båda dessa lagar innebär omfattande regleringar med otydliga definitioner som riskerar att slå mot den inhemska politiska oppositionens och i viss mån även civilsamhällets arbete samt ökande risk för självcensur. Båda lagarna ger inrikesministern långtgående rättigheter.

Det finns inga uppgifter om hot eller våld mot människorättsförsvarare.

IV. MEDBORGERLIGA OCH POLITISKA RÄTTIGHETER

Respekt för rätten till liv, kroppslig integritet och förbud mot tortyr

Det finns inga uppgifter om att politiska mord, utomrättsliga avrättningar eller påtvingade försvinnanden förekommer. Tortyr är förbjudet i lag. Spöstraff likställs inte med tortyr av Singapore utan betraktas som en straffpåföljd. Det utdöms för ett trettiotal brott inklusive upplopp, mordförsök, narkotikabrott, kidnappning, våldtäkt, väpnat rån, vandalism och irreguljär immigration. Spöstraff används också som disciplinär åtgärd i landets fängelser. Kvinnor, dödsdömda, män under 16 eller över 50 år samt personer med särskilda medicinska skäl får dock inte dömas till spöstraff. Spöstraff med ett lättare spö kan utdömas för minderåriga från sju års ålder.

Förhållandena i fängelserna är spartanska, men inte undermåliga. Företrädare för människorättsorganisationer får inte besöka fängelserna.

Singapore är både ett mottagar- och transitland för människohandel. Regeringen har vidtagit åtgärder för att motverka människohandel, bland annat genom att anta en nationell handlingsplan. Den som enligt lagen gör sig skyldig till människohandel kan dömas till höga straff. Den rättsliga definitionen av vad som utgör människohandel har dock kritiserats för att vara snäv. Den omfattar till exempel inte de personer inom fiskeindustrin som arbetar under slavliknande förhållanden. Kritiken omfattar också bristen på stöd till offer för människohandel, bland annat i form av skyddade boenden.

Hushållsanställda migrantarbetare måste genomgå regelbundna läkarundersökningar där de testas för bland annat hiv och graviditet. Om ett test ger positivt utslag måste den hushållsanställde lämna landet.

Prostitution är i sig inte förbjudet, men personer i prostitution får inte vistas på offentliga platser. Bordellverksamhet är inte laglig, men förekommer ändå i vissa distrikt. Personer i prostitution måste genomgå regelbundna hälsoundersökningar och bära hälsointyg.

Dödsstraff

Dödsstraff kan utdömas för ett trettiotal brott, bland annat mord och allvarligare narkotikabrott. Det finns möjlighet att under vissa omständigheter omvandla ett utdömt dödsstraff till livstids fängelse. Detta kan bland annat aktualiseras för personer med psykisk funktionsnedsättning eller för kurirer som dömts för narkotikabrott och aktivt samarbetar med polisen. Dödsstraff kan inte utdömas till minderåriga.

Under perioden 2011 till 2013 rådde ett de facto moratorium för verkställande av dödsdomar. Detta bröts 2014 när två personer avrättades. År 2018 genomfördes enligt officiell statistik 13 avrättningar, vilket var det högsta antalet på mer än ett årtionde. År 2019 avrättades fyra personer. År 2020 och 2021, avrättades inga personer. Dödsdomar verkställs genom hängning. Offentliga uppgifter saknas över hur många personer som väntar på verkställande av dödsstraff. Enligt uppgifter från civilsamhällesorganisationer är det 50 personer, varav 20 har uttömt alla rättsliga överklagandemöjligheter.

Ett antal lokala civilsamhällesorganisationer driver frågan om dödsstraffets avskaffande. Sedan 2018 har det skett en ökning av antalet prövningar av straffets förenlighet med grundlagen. Debatten om dödsstraff är dock inte särskilt livaktig.

Rätten till frihet och personlig säkerhet

Lagen om inre säkerhet (ISA) är kontroversiell eftersom den medger att personer kan hållas frihetsberövade i flera år utan möjlighet att få sin sak prövad i domstol. Inrikesministern kan, om hen finner att en person utgör ett hot mot nationens säkerhet och om presidenten samtycker, beordra att personen i fråga sätts i fängelse utan rättegång i upp till två år. Beslutet om frihetsberövande kan därefter förnyas ett obegränsat antal gånger. Den som sitter fängslad med stöd av lagen kan få sitt fall prövat genom ansökan till ett rådgivande organ vars ordförande är medlem i Högsta domstolen.

Personer som frihetsberövats med ISA som rättslig grund blir föremål ett rehabiliteringsprogram som syftar till att omvända dem till ”goda

samhällsmedborgare”. Reserestriktioner och anmälningsskyldighet efter frisläppande kan också utfärdas. Officiell statistik över hur många personer som för närvarande är frihetsberövade med ISA som rättslig grund saknas. Enligt pressuppgifter har minst två ungdomar, 17 och 16 år gamla, frihetsberövats med stöd av lagen för förberedelse till terroristbrott.

Yttrande-, press- och informationsfrihet, inklusive på internet

Grundlagen garanterar press- och tryckfrihet, men i praktiken är yttrandefriheten begränsad. Om ämnen eller åsikter som kan leda till social oro och spänningar mellan olika befolkningsgrupper (etnicitet, religion, språk) tas upp i media föreligger betydande risk för rättsliga åtgärder. Kritik mot regeringen förekommer, men är avvägd och försiktig. Självcensuren är utbredd. Singapore rankas på plats 139 av totalt 180 granskade stater i *Reportrar utan gränser* pressfrihetsindex 2021, med en nedåtgående trend de senaste åren.

Det finns ett stort antal tidningar, radiostationer och tv-kanaler i Singapore, men i praktiken råder monopol på mediamarknaden och samtliga media har starka band till regeringen. *Singapore Press Holding*, SPH, är privatägt, men aktieägarna som har mandat att besluta om personaltillsättningar, inklusive av ledningen, godkänns av regeringen. SPH ger ut ett stort antal tidskrifter och dagstidningar, bland annat den ledande singaporianska dagstidningen *Straits Times*. *Mediacorp* dominerar radio- och tv-området och ägs av det statligt ägda investmentbolaget *Temasek Holding*.

Politiska filmer och politisk reklam är förbjudna, även på internet. Undantag görs för politiska filmer som bedöms vara faktabaserade, såsom dokumentärer. Censurmyndigheten IMDA, som ansvarar för granskning av all media, fastställer åldersgränser för material baserat på bland annat hänsyn till ”samhällsmoralen”, bevarandet av etnisk- och religiös harmoni och nationella intressen. Åldersgränser upp till 21 år tillämpas. Material som anses innehålla politiskt känsliga ämnen, pornografi och positiva skildringar av homosexualitet samt grovt våld censureras i sin helhet. Överlag råder fri tillgång till internet, men myndigheterna granskar aktivitet på nätet, framför allt bloggar, sociala medier och podcasts.

Anklagelser om förtal och hot om stämning för förtalsbrott förekommer och lägger en tydlig hämsko på medielandskapet.

Reglerna för licensiering av nyhetsmedier, inklusive bloggar och medieföretag, begränsar yttrande- och informationsfriheten på internet. Regleringen infördes utan behandling i parlamentet och tar sikte på bloggar med minst 50 000 besökare per månad. Vid registrering ska bloggen eller medieföretaget uppge sin finansiering och dela uppgifter om sina skribenter och medarbetare. Syftet uppges vara att klarlägga att inga utländska intressen får inflytande över rapporteringen om inrikespolitiska frågor. Licensavgiften är för närvarande satt till 50 000 singaporianska dollar (cirka 350 000 SEK). Medborgare har ingen lagstadgad rätt att ta del av information från myndigheter.

Den politiska webbsidan *The Online Citizen* tvingades upphöra med all verksamhet hösten 2021 sedan de anklagats för att inte redovisa all sin finansiering, i enlighet med lagens krav.

Den tidigare nämnda lagen POFMA (*Protection from Online Falsehoods and Manipulation Act*) från 2019 har till syfte att motverka falska uppgifter i sociala medier. Lagen har tillämpats över 80 gånger sedan sin tillkomst, företrädesvis gentemot oppositionen och journalister. ICJ (*The International Commission of Jurists*) och *Access Now* har kritiserat POFMA för att begränsa yttrandefriheten i Singapore.

Ytterligare en lag, den tidigare nämnda FICA (*Foreign Interference Countermeasures Act*) från 2021, ger regeringen än mer långtgående befogenheter att ta bort eller blockera innehåll och information som de uppfattar kommer från en utländsk aktör med avsikt att påverka Singapores politiska beslutsfattande. Lagen ger inrikesministern befogenheter avgöra vilket agerande som kan anses bryta mot lagen.

Det förekommer inga uppgifter om våld eller hot om våld mot journalister.

Rätten till mötes- och föreningsfrihet

Förenings- och församlingsfrihet råder i teorin, men restriktioner kan införas om det anses nödvändigt för att skydda landets säkerhet. Under

lagen om allmän ordning krävs tillstånd för alla former av demonstrationer, även demonstrationer som bara omfattar en person. I november 2020 dömdes Jolovan Wham, en känd människorättsförsvarare, till böter för att hållit upp en skylt med ett smileyface på. Han stod ensam utanför en domstol i mindre än en minut och tog en bild som sedan spreds på internet.

Samtliga demonstrationer och offentliga åsiktsyttringar hänvisas till *Speaker's Corner* i Hong Lim-parken, som upprättades år 2000 och där politiska möten och demonstrationer är tillåtna. Organisatören måste dock ansöka om tillstånd från parkförvaltningsmyndigheten. Endast medborgare och de med permanent hemvist i landet får delta i eller observera sammankomster vid *Speaker's Corner*. Vidare måste utländska aktörer ansöka om tillstånd hos polisen för att sponsra manifestationer på platsen. *Speaker's Corner* har varit stängd sedan 2020.

Religions- och övertygelsefrihet

Singapore är ett sekulärt samhälle och det finns ingen statskyrka eller statsreligion. Religionsfrihet råder och medborgarna har rätt att fritt utöva sin religion så länge religionsutövningen inte hotar lag och ordning, hälsa eller den allmänna moralen.

80 procent av befolkningen uppger en religiös tillhörighet. Drygt 31 procent är buddhister, 19 procent kristna, 16 procent muslimer (företrädesvis sunni), nio procent taoister och fem procent hinduer.

Strävan efter harmoni mellan olika religiösa grupper är en av grundvalarna i det singaporianska samhällsbygget. Lagen om bevarandet av religiös harmoni ger myndigheterna rätt att ingripa mot bland annat religiösa samfunds politiska aktiviteter. Alla religiösa samfund måste registreras. Jehovas vittnen och Unification Church är förbjudna, då de vägrar låta sina medlemmar delta i värnplikt.

V. EKONOMISKA, SOCIALA OCH KULTURELLA RÄTTIGHETER

Rätten till arbete, rättvisa arbetsvillkor och relaterade frågor

Singapore har ratificerat fem av Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta kärnkonventioner. Singapore har inte ratificerat konventionen om föreningsfrihet respektive konventionen om diskriminering (rörande anställning och yrkesutövning). Singapore har avträtt konventionen om avskaffande av tvångsarbete.

Arbetslösheten i Singapore uppgick till 2,6 procent 2021. Stödinsatser från staten under pandemin och nya pandemirelaterade arbeten (framförallt kontrollanter av olika slag med ansvar för att upprätthålla restriktioner) har bidragit till hög sysselsättning trots utebliven turism och långtgående pandemiåtgärder.

I Singapore finns ett stort antal migrantarbetare, företrädesvis från Bangladesh, Indien och andra länder i regionen. Våren 2020 spreds covid-19 snabbt bland migrantarbetare, vilket föranledde en rad stränga smittspridningsåtgärder. Migrantarbetares rörelsefrihet begränsades kraftigt och de isolerades från resten av samhället. Åtgärderna ledde samtidigt till att migrantarbetarnas svåra situation fick ökad uppmärksamhet. Det visade sig att de var mer trångbodda och hade sämre levnadsvillkor än vad som tidigare var känt. Migrantarbetarnas rörelsefrihet har sedan dess långsamt förbättrats, men även med vaccinationsbevis, och trots att det övriga samhället nu öppnat upp, får de flesta migrantarbetare endast lämna sina baracker en kort stund varje månad efter att ha ansökt om tillstånd på förhand.

Drygt 60 procent av alla kvinnor förvärvsarbetar, jämfört med drygt 75 procent av männen. Kvinnor har överlag lägre lön än män för motsvarande arbete. Män tjänar i genomsnitt drygt tolv procent mer än kvinnor. Skillnaden är ännu större och ökande inom okvalificerade yrken. Avsaknaden av en allmän diskrimineringslagstiftning som inkluderar kön gör det svårt för kvinnor att driva frågan om att minska löneskillnaderna.

Regler för minimilön saknas. Förslag att införa lagstadgade minimilöner har inte fått gehör i de debatter som hållits de senaste åren, bland annat eftersom det har befaras leda till ökade kostnader för företagen.

Kollektivavtal är vanligt förekommande inom de flesta sektorer. Majoriteten av alla arbetsmarknadstvister löses genom medling av Arbetskrafts-departementet. Lyckas inte detta tar ett skiljedomsförfarande vid med deltagande av företrädare för arbetstagare och arbetsgivare samt en domare. Skiljedomstolen måste godkänna alla kollektivavtal innan dessa kan träda i kraft.

Allmän arbetslöshetsförsäkring saknas. Den som blir arbetslös förutsätts leva på besparingar eller med hjälp av finansiellt stöd från närstående. De som har det allra sämst ställt kan dock få vissa statliga sociala bidrag. Det är vanligt att personer fortsätter att arbeta långt efter uppnådd pensionsålder för att kunna försörja sig.

Minimiåldern för arbete är 16 år, men för vissa anställningsformer gäller 15 år. Arbete i familjeföretag medges från 13 års ålder. Tvångsarbete är förbjudet enligt lag.

Fackföreningar är i princip tillåtna liksom strejker, men myndigheterna kan införa restriktioner med hänvisning till nationell säkerhet och allmän ordning och moral. Statligt anställda har inte rätt att organisera sig fackligt. NTUC är en nationell paraplyorganisation som samlar alla mindre fackförbund. Organisationen har nära koppling till regeringen och dess generalsekreterare innehar en ministerpost. Fackföreningarnas medlemmar har inte rätt att själva välja sin ledning och de har heller inget inflytande över användningen av fackförbundets ekonomiska tillgångar. Medlemmar av oppositionspartier är i praktiken förhindrade att söka anställning inom NTUC.

Singapore rankas i kategori två – den näst bästa kategorin i en femgradig skala - i den internationella fackliga samarbetsorganisationen ITUC:s *Global Rights Index* för 2021.

Rätten till bästa uppnåeliga fysiska och mentala hälsa

Den allmänna hälsonivån är god och sjukvården håller mycket hög kvalitet. Regeringen prioriterar satsningar inom sjukvården på grund av en åldrande befolkning. Medborgare och utlänningar som har permanent uppehållstillstånd är berättigade till statligt subventionerad sjukvård genom en obligatorisk sparplan för arbetande singaporianer och

stadigvarande bosatta utlänningar. Pengar tillförs individuella sparkonton genom månatliga inbetalningar från arbetstagare respektive arbetsgivare. Detta obligatoriska sparande fördelas sedan på tre olika delkonton för pension, sjukvårdskostnader respektive bostadssparande. Även de utan inkomst har rätt till delvis subventionerad vård genom olika hälso- och sjukvårdsplaner. Trots detta blir kostnaderna för den enskilde ofta betydande.

Personer som inte har tillräckligt med sparade medel för sjukvård måste i första hand förlita sig på ekonomiskt stöd från närstående. Först efter en behovsprövning av familjens möjligheter att bidra bekostar staten den behövandes sjukvårdskostnader. Den som saknar ekonomiska medel är hänvisad till civilsamhällesorganisationer för stöd och hjälp.

Oväntade sjukvårdskostnader är, enligt uppgift från civilsamhällesorganisationer, ett av de vanligaste skälen till att en person eller en familj försätts i långvarig skuld. Åldrande föräldrar som inte tas om hand av sina barn har enligt singaporiensk lag rätt att stämna sina vuxna barn, vilket har skett i ett hundratal fall.

Abort är tillåtet fram till graviditetsvecka 24. Tillgången till mödra- och förlossningsvård är mycket god och spädbarnsdödligheten är bland den lägsta i världen. Preventivmedel är lättillgängliga.

Rätten till utbildning

Singapores regering har alltsedan landets självständighet satsat betydande resurser på utbildning. Cirka 16 procent av de statliga utgifterna, eller 2,5 procent av BNP, satsas på utbildning i 2020 års budget. Skolplikt råder för alla barn mellan sex och 15 år. Tillgången till och kvaliteten på utbildning är mycket god. Skolavgifter tas ut, men de är mycket låga. Läskunnigheten är cirka 97 procent.

Singapore placerar sig regelmässigt högt upp i internationella mätningar över skolresultat och utbildningskvalitet. I PISA-mätningen 2018 placerade sig Singapore på andra plats efter Kina, i mätningen dessförinnan låg de på första plats. Från och med 2019 omfattar lagen om obligatorisk skolgång även barn med särskilda behov.

Rätten till en tillfredsställande levnadsstandard och social trygghet

Singapore är ett ekonomiskt välmående land. BNP per capita är (köpkraftsjusterat) bland de högsta i världen. I UNDP:s index för mänsklig utveckling 2020 placerar sig Singapore på plats elva av 189 listade länder.

Levnadsstandarden är hög, men ett ökat missnöje över de allt högre levnadsomkostnaderna och de stora inkomstklyftorna märks i den allmänna debatten. År 2021 var levnadsomkostnaderna i Singapore näst högst i världen, enligt tidskriften *the Economists* jämförelser. Det finns ingen reglerad minimilön, men personer som är över 35 år och tjänar mindre än motsvarande 14 000 SEK i månaden har rätt till bidrag. Genomsnittslönen är motsvarande cirka 36 000 SEK per månad. Singapore har ingen officiell fattigdomsgräns, men ett genomsnittligt hushåll beräknas behöva motsvarande cirka 7 000 SEK per månad för att täcka grundläggande behov. Drygt 80 procent av befolkningen bor i statligt subventionerade bostäder och av dessa äger 90 procent sina bostäder. Hemlöshet är ovanligt, trots bristande socialförsäkringssystem.

VI. RÄTTEN ATT INTE UTSÄTTAS FÖR DISKRIMINERING

Kvinnors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna

Grundlagen fastställer att alla ska behandlas lika oberoende av kön. Singapore har reserverat sig mot artikel 2, 11, 16 och 29 i FN:s konvention om avskaffandet av alla former av diskriminering mot kvinnor. Detta har gjorts bland annat med hänvisning till respekt för medborgarnas rätt att leva i enlighet med sina religiösa och personliga övertygelser samt med hänvisning till att landets nationella regelverk i tillräcklig grad tillgodoser kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter. Det finns dock ingen lagstiftning som förbjuder diskriminering på grund av kön.

Muslimska män kan ansöka om att få ha flera hustrur. Män har rätt till två tredjedelar av ett arv, medan kvinnor endast har rätt till en tredjedel, oavsett om släktskapet till den avlidne är likvärdigt.

Kvinnors politiska inflytande i Singapore har ökat det senaste årtiondet, men kvinnor är fortfarande underrepresenterade i politiken. Kvinnor är också underrepresenterade på höga positioner i näringslivet, även om andelen kvinnor i bolagsstyrelser ökat och idag uppgår till 18 procent.

Våld i hemmet faller under allmän strafflag och kan medföra besöksförbud samt spöstraff och fängelse i upp till två år. En rad civilsamhällesorganisationer verkar för att på olika sätt stödja kvinnor och flickor som utsatts för mäns våld.

Våldtäkt inom äktenskapet är kriminaliserat. Könssstympling är inte förbjudet och förekommer i viss utsträckning bland landets muslimska befolkning.

Barnets rättigheter

Alla barn har tillgång till utbildning och hälsovård. Den obligatoriska två år långa militärtjänstgöringen påbörjas tidigast vid 18 års ålder. För att minska risken för desertering måste pojkar över 13 år få försvarsministeriets tillstånd för längre utlandsvistelser (tre månader eller mer). Även barn med permanent uppehållstillstånd i Singapore omfattas av reglerna.

Lagen förbjuder fysiskt och psykiskt våld mot barn. Även sexuellt utnyttjande av minderåriga under 14 år är förbjudet.

Aga är inte förbjudet och förekommer både i hemmet och i skolan. För brott som begåtts av personer som fyllt 16 år, men ännu inte fyllt 21 år, får domstolar utdöma fängelsestraff endast om det med hänsyn till gärningen finns särskilda skäl för det.

Rättigheter för personer som tillhör nationella, etniska, språkliga och religiösa minoriteter samt urfolk

Singapore är ett multietniskt samhälle med tre större befolkningsgrupper: personer med kinesisk härkomst (drygt 74 procent), malajisk härkomst (13 procent) samt indisk härkomst (nio procent). Personer som tillhör andra etniska grupper utgör knappt fyra procent av befolkningen. Malajerna är enligt grundlagen Singapores ursprungsbefolkning.

Grundlagen slår fast att alla människor ska behandlas lika oavsett etnisk härkomst eller religion. Personer som tillhör minoriteter har rätt att tala sitt eget språk och utöva sin religion och kultur, men regeringen försöker samtidigt skapa en singaporiensk identitet.

Frågor med bäring på etnicitet och integration är politiskt känsliga. En underliggande rädsla för att etniska konflikter ska blossa upp har präglat Singapores moderna historia. Genom åren har en rad åtgärder vidtagits i syfte att skapa harmoni mellan de tre stora befolkningsgrupperna och stimulera umgänge dem emellan. Lagstiftningen kring förtalsbrott är strikt och särskilt utformad för att motverka förtal på etnisk eller religiös grund. Det statligt subventionerade boendesystemet, som cirka 80 procent av befolkningens bostäder förmedlats genom, säkerställer en bred etnisk representation såväl i varje bostadsområde som i varje enskild fastighet med avsikt att undvika enklavbildning. Andelen äktenskap mellan personer av olika etnicitet uppgår till knappt 20 procent.

Hbtqi-personers åtnjutande av mänskliga rättigheter

Sexuella handlingar mellan män är förbjudna enligt artikel 377A i strafflagen och kan leda till fängelse. Lagen förbjuder inte sexuella handlingar mellan kvinnor. Förbudet mot sexuella handlingar mellan män har debatterats i flera omgångar.

Flera domstolsprocesser har inletts för att pröva lagens förenlighet med grundlagen, senast i januari 2020 då slutsatsen återigen blev att lagen består men inte kommer leda till att någon åtalas för handlingen som lagen kriminaliserar. Domstolen har uttryckt att frågan borde avgöras av parlamentet eftersom det rör en lagändring. Flera högt ansedda företrädare för näringslivet och akademien har uttryckt stöd för att upphäva lagen. Regeringsföreträdare har vid flera tillfällen understrukt att man inte aktivt kommer att tillämpa förbudet och utdöma straff, men människorättsorganisationer understryker att stigmatiseringen av hbtqi-personer kommer att fortsätta så länge förbudet finns kvar. Censurmyndigheten tillåter inte positiva skildringar av homosexualitet i film och TV. Lokala människorättsorganisationer uppger att många hbtqi-personer har upplevt någon form av diskriminering under sin uppväxt.

Samkönade äktenskap godkänns inte och samkönade par har inte rätt till de statligt subventionerade bostäder som cirka 80 procent av befolkningen bor i.

Pink Dot är en årlig manifestation som syftar till att skapa uppmärksamhet kring hbtqi-frågor. Evenemanget har ägt rum årligen sedan 2009 med ett ständigt växande antal deltagare. Sedan regeringen införde skärpta regler avseende utländska aktörers deltagande under evenemang vid *Speaker's Corner* har endast medborgare och de med permanent hemvist i landet möjlighet att vistas på platsen under manifestationen. Manifestationerna har hållits online 2020 och 2021 på grund av pandemin.

Flyktingars och migranternas rättigheter

Omkring en miljon migrantarbetare från framför allt Bangladesh, Indien, Filippinerna, Indonesien och Myanmar vistas i Singapore. Av dessa är cirka 250 000 hushållsanställda och 280 000 arbetar inom byggsektorn. Alla migrantarbetare är kontraktsanställda och deras uppehållstillstånd kan inte förlängas på annan grund än fortsatt arbete. Singapore tar inte emot flyktingar oavsett flyktingskäl eller ursprungsland. Medan hushållsanställda enligt anställningsformen måste bo hos sin arbetsgivare inkvarteras migrantarbetare inom byggsektorn som regel i baracker.

Migrantarbetares levnadsvillkor har hamnat i fokus under pandemin. Trångboddhet bidrog till att viruset spreds snabbt och myndigheterna svarade genom att isolera migrantarbetare från resten av samhället. Migrantarbetarnas rörelsefrihet inskränktes radikalt från nedstängningen mars 2020 till hösten 2021 då de för första gången kunde få vistas korta stunder utanför sina baracker. Trots att de då var både testade och vaccinerade hölls de inlåsta i sina baracker under tiden de inte arbetade.

Civilsamhällesorganisationer som arbetar med migrantarbetares rättigheter har genomfört flera undersökningar som bland annat visar att psykisk ohälsa, oro och utsatthet ökat bland migrantarbetarna till följd av pandemin. Även migrantarbetares bristande rättsliga skydd har uppmärksammats. De omfattas till exempel inte av landets arbetsskadestiftning.

Hushållsanställdas arbets- och levnadssituation har också försämrats under pandemin. Under nedstängningarna av samhället våren 2020 ökade samtalen till HOME:s (organisation för migrantarbetarnas rättigheter) stödtelefon med 25 procent. Media har också uppmärksammat fall av misshandel. Nya regler har införts för att stärka de hushållsanställdas rättsliga ställning. Ett exempel är att de obligatoriska läkarbesöken inte längre får genomföras i arbetsgivarens närvaro. Läkarbesöken har också större fokus på att upptäcka eventuella övergrepp. Uppgifter om att arbetsgivare konfiskerar hushållsanställdas pass och id-handlingar är vanligt förekommande, liksom uppgifter om att hushållsanställda nekas overtidsersättning eller årlig ledighet.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Singapore ratificerade konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning 2013, och situationen för personer med funktionsnedsättning har sedan dess ägnats ökad uppmärksamhet. Social- och familjeministeriet utarbetade en handlingsplan för åren 2017-2021 som bland annat innehåller ett antal rekommendationer för att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning inom arbetslivet, utbildningsväsendet och i lokaltrafiken. En rad olika åtgärder har genomförts, bland annat har läroplanen i skolor för barn med särskilda behov uppdaterats, ett nytt stödsystem där staten subventionerar 30 procent av lönen för personer med funktionsnedsättning som startar mikroföretag har införts och olika informationsinsatser som ska öka förståelsen i samhället för personer med funktionsnedsättnings situation har genomförts. Presidenten har utsett ordföranden i Singapores förbund för personer med funktionsnedsättning till nominerad ledamot av parlamentet för att säkerställa att frågan står på den politiska dagordningen.

Det faktum att Singapore saknar en allmän diskrimineringslagstiftning som omfattar funktionsnedsättning som en diskrimineringsgrund försvårar emellertid för personer med funktionsnedsättning att utkräva sina rättigheter i praktiken.

Vanligast är att personer med funktionsnedsättning tas om hand av närstående i hemmet. Familjer med barn med funktionsnedsättning

beviljas ett visst skatteavdrag. I januari 2019 trädde en ny lag i kraft som innebär att barn med särskilda behov omfattas av skollagen och obligatorisk skolgång mellan 6 och 15 års ålder. Sociala stigman innebär fortsatt en betydande utmaning.

Regeringen söker genom olika program underlätta för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Företag som vidtar åtgärder för att öka den fysiska tillgängligheten och därmed underlättar för personer med funktionsnedsättning har rätt till skattereduktion.

VII. Exempel på svenskt och internationellt arbete rörande mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Singapore.

Sverige för en dialog med Singapore kring situationen för mänskliga rättigheter i landet såväl bilateralt som inom ramen för EU. Sverige upprätthåller också regelbunden kontakt med företrädare för det civila samhället inklusive med människorättsförsvarare. Kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter, människohandel, yttrandefrihet och rättigheter för personer med funktionsnedsättning är några av de områden där ambassaden tillsammans med singaporianska samarbetspartners genomfört aktiviteter under senare tid. Regeringens demokratisatsning, som går ut på att Sverige i alla sammanhang ska stå upp för demokratiska principer, arbeta för att stärka demokratin och uttrycka kritik när den brister, genomförs också i Singapore.

EU-delegationen anordnar årligen en rad externa aktiviteter, bland annat i samband med människorättsdagen den 10 december och inför den universella granskningen i maj 2021. EU gör även gemensamma uttalanden vid avrättningar, som en del av EUs gemensamma politik mot dödsstraff. I samband med förhandlingar om det frihandelsavtal som undertecknades mellan EU och Singapore i oktober 2018, har EU vid flera tillfällen framhållit vikten av att Singapore arbetar mot en ratificering av utestående kärnkonventioner från ILO.

Vid den senaste granskningen av Singapore i FN:s universella granskningsmekanism (UPR) år 2021 gav Sverige bland annat rekommendationerna att Singapore bör upphäva lagen som kriminaliserar sex mellan män. Singapore rekommenderades även att upphäva

dödsstraffet och fysisk bestraffning (spöstraff) samt införa diskriminering på grund av kön som en av grunderna i diskrimineringslagen.

VIII. RATIFICERING AV CENTRALA KONVENTIONER OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter (International Covenant on Civil and Political Rights, ICCPR), det fakultativa protokollet om enskild klagorätt och det fakultativa protokollet om avskaffandet av dödsstraffet är Singapore inte part till.

Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, ICESCR) och det fakultativa protokollet om enskild klagorätt är Singapore inte part till.

Internationella konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (International Convention on the Elimination of all forms of Racial Discrimination, ICERD) ratificerades år 2017.

Konventionen om avskaffandet av all slags diskriminering mot kvinnor (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women, CEDAW) ratificerades år 1995. Det fakultativa protokollet om enskild klagorätt är Singapore inte part till.

Konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, CAT) och det fakultativa protokollet om förebyggande av tortyr är Singapore inte part till.

Konventionen om barnets rättigheter (Convention on the Rights of the Child, CRC) ratificerades år 1995. Det fakultativa protokollet om indragning av barn i väpnade konflikter ratificerades år 2008. Det fakultativa protokollet om försäljning av barn, barnprostitution och barnpornografi är Singapore inte part till.

Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (Convention on the Rights of Persons with Disabilities, CRPD) ratificerades år 2013.

Internationella konventionen till skydd för alla människor mot påtvingade försvinnanden (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearances, ICED) är Singapore inte part till.

1951 års konvention angående flyktingars rättsliga ställning (Convention Relating to the Status of Refugees, 1951 Refugee Convention) och det tillhörande protokollet är Singapore inte part till.

Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (Rome Statute of the International Criminal Court) är Singapore inte part till.